

[Poul Møller.]

hænderne. Grunden til, at vi ikke vil have et sådant overskud, har vi talt om senest i fredags. Vi mener, at det yderligere svækker opsparingen hos befolkningen, som skal betale nye skatter og byrder til staten. Vi mener, at det over sine pristalsmæssige virkninger puster omkostningsniveauet yderligere i vejret, idet beskatningen er højere, end udgifterne tilsiger, og vi mener, at overskuddet frister til udgiftslove, som man ellers kunne have været foruden. Vi har set, hvordan regeringen har fremsat det ene udgiftsforslag efter det andet her og i finansudvalget.

Selve omlægningen er vi imidlertid tilhængere af, fordi vi tror, at i jo højere grad det er forbruget og ikke indkomstdannelsen, der rammes af de offentlige afgifter, i desto højere grad vil folk kunne disponere frit og selvstændigt, vælge imellem forbrug og opsparing af deres indkomster, og i desto højere grad vil de have lyst til at forøge deres indkomster, og det vil sige, at de i højere grad vil forøge selve den produktionsindsats her i landet, der er afgørende for, at vi kan skabe balance mellem produktion og forbrug.

Til en sådan omlægning må også kræves en forenkling af den direkte skat, så at man ved overgang til forbrugsbeskatning kan gennemføre sådanne ændringer i den direkte beskatning, at denne bliver lettere at administrere, og at man her kan frigøre den arbejdskraft fra den direkte beskatningsadministration, som må overflyttes til administrationen af de nye indirekte afgifter.

Det ser desværre ikke ud til, at regeringen ved sine forslag på nogen måde fremkalder en besparelse i administrationen af de direkte skatter. Det, der her sker, er så småt, at vi uden videre kan gøre os klart, at den direkte skatteadministration i fremtiden vil kræve lige så meget mandskab, lige så megen arbejdskraft, lige så meget papir og lige så mange penge, som den har gjort det tidligere. Vi beklager altså, at man heller ikke på dette område har villet søge en omlægning, der betød forenkling.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger om selve den omsætningsafgift, som den højtærede finansminister noget overraskende — tør jeg vel sige — har forelagt

tinget, når man tænker på, hvad han har sagt vinteren igennem om sit syn på omsætningskatten.

Det, som falder os mest i øjnene, er, at man nu har valgt at lægge omsætningsafgiften i detaileddet. Vi har, som jeg har nævnt, fået en betænkning, hvori embedsmændene ikke redegør for, hvorfor de foretrækker afgiften i detaileddet, men for, hvordan den kan administreres i detaileddet. Det kan godt være, at man, hvis man graver sig igennem betænkningen, ser, at detaileddsafgiften kan administreres, og så håber jeg, at de, der skal administrere den, vil grave sig igennem dette værk. Men rent umiddelbart forekommer det os vanskeligt at forstå, hvorfor man nu har valgt detaileddet.

Vi har tidligere været i diskussion om forbrugsafgifter, ikke mindst om tøjskatten, om hvilken man fra den høje regerings eller dens forgængers side siger, at den måtte være en engrosbeskatning; man kunne ikke administrere den i detaileddet. Så vidt jeg har kunnet se, har hovedsynspunktet været, at når man tog alle varer med, lod det sig let gøre at administrere den i detaileddet. Men man har ikke taget alle varer med; der vil praktisk talt ikke være nogen købmandsbutik i landet, der ikke vil få et delt varelager, et varelager med afgiftspligtige og et med afgiftsfri varer, og som derfor må føre dobbeltbogholderi. Man får altså alle de vanskeligheder i detaileddet, som man siger man kunne undgå ved en generel omsætningsafgift. Os forekommer det umiddelbart, at det må være lettere at kontrollere færre virksomheder end mange virksomheder.

Det er ikke opgjort i materialet, hvor mange virksomheder man i virkeligheden skal ud at kontrollere. Jeg har set, at virksomheder med en omsætning under 10 000 kr. kan slippe — sådan har jeg forstået lovtæksten — men man skal kontrollere alle butikshandlende og alle håndværksvirksomheder i landet, og man skal derudover kontrollere alle grossister og alle fabriktionsled, fordi de hvert år skal aflevere en oversigt over, hvad de har solgt til de enkelte detailhandlere eller håndværksvirksomheder i landet. Man kommer herved til, at det er hele erhvervslivet, det er hver eneste virksomhed, man får under kontrol, medens